

1. Obec: Bernartice	2. Okres: Tachov	Hodnota	Zachování	Využití
Osada:				

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj:
Západočeský

4. Poř. číslo:
4592

5. Název (označení) památky:

zámek

7. Ochranné pásmo:

6. Bližší označení umístění památky:

čtvrť:

čp.:

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

pod kostelem v obci

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

Státní statek Tachov

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Původně zřejmě pozdně gotická či raně renesanční opevněná tvrz či hrad z 15. - 16. st. Fasády upraveny barokně v 18. st. Zámek je prostá jednopatrová čtyřkřídlá stavba kolem nádvoří, zevně s mohutnými opěráky. V přízemí jsou obdélná okna, v patře úzká okénka, téměř střílnovitá. Patro členěné lizénami, pod barokní omítkou patrné stopy sgrafitového kvádrování. Mohutné valeně sklenuté sklepy. Přízemí plochostropé, patro s dřevěným stropem a stopami maleb, snad ze 16. st. Nejstarší je asi křídlo jihozápadní, s velkým prostorným přízemím /dnes rozděleno příčkami/ se zděnými pilíři nesoucími trámy rovného stropu. V patře je velký sál - rozdělený na několik prostor. V jihovýchodním křídle bývala kuchyně a prádelna - dosud se zachovala v jedné místnosti původní renesanční klenba, proťatá lunetami s nevýraznými maltovými hřebínky. Zbývající křídla výrazněji podlehla přestavbám.

10. Časové, slohové a autorské určení:

původně raně got. tvrz z 15. - 16. st.

11. Památkové movité zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:

Bernartická tvrz může sloužit jako typický příklad vývoje drobnějšího šlechtického sídla, od pozdně got. tvrze, přes renesanční výstavný objekt, až po prakticky zanikající budovu feudálního sídla v prostorách dvora. To je výsledovatelné jen u nemnoha objektů tohoto typu, zejména v tachovském regionu.

13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření:

14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:

Sklady, byty

20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:

Prohlášeno rozhodnutím MK ČR čj. 11791/90 z 22. 4. 1991.

Stráž Plzeň - 105 0701

15. Odkaz na literaturu:

Schaller, Topografie, s. 86 - 87
Sommer: Topografie, s. 152 - 153, 161
Sedláček, Hrad s. 50, 54
Emler: s. 18
Bílek: s. 365
Marat: s. 61
Sedláček: s. 111

16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:

Profous: s. 55 - 56
Poche: s. 62 - 63
Hrad, zámky a tvrze, s. 30
Procházka: Ročenka KaS 1986, s. 45 - 46
č. neg. 195 327, 195 328, 195 448,
195 449

17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:

18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis):

Pavlovská - Sochnová, 1991

19. Záznam doplňkových listů:

1. Obec	2. Okres	Hodnota	Zachování	Využití
Bernartice	Tachov			

DOPLŇKOVÝ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj

Západočeský

4. Poř. číslo

Název (označení) památky (osada, čp., trať apod.):

Pokračování:

Za nejstarší dochované prostory můžeme považovat část jihozápadního křídla a obvodové zdi nádvoří, ve spodních partiích mohutnější než venkovní zdivo ostatních křídel. Tato stavební forma pochází zřejmě ze 2. pol. 15. st.

Renesanční přestavba v 16. st. stávající objekt rozšířila nejméně o jihovýchodní a severovýchodní křídla, vestavěná do původního příkopu a doplněná dnes již neexistujícími polygonálními baštami v severním a jižním nároží. Další přestavba po r. 1638 se týkala především fasády křídel a prostorů patra /nové okenní otvory/. Poslední větší úpravy pocházejí z r. 1786 - postihly hlavně interiéry - a pak v průběhu 19. st., kdy byly definitivně setřeny poslední známky, upomínající původní výstavné sídlo. Zcela byly zavezeny příkopy, zbořena druhá bašta, zanikl systém pavlačí v nádvoří a patro se vybouráním příček změnilo v prázdné skladovací prostory. Od té doby slouží jako ryze hospodářský objekt, až na několik místností, které jsou sezónně obývány.